

Z ČESKO-AMERICKÉ POESIE.

JAN HARRIS ZACHAR: FOGAZZARO ZEMŘEL... (7. března 1911.)

Duch mexický již dýchal v naše luby, my jásali, že přichází již jaro...

Novýto slunce ještě, svět byl v temnu, než básník žádal slunce spatřit světlo...

Tak píal bych si, by skočila smrt na mne...

Nechť půle války, neb má prostá je to, kde zemru — svít, ó slunce, svít máš kolem,

Vzályt miloval jsem život tolik, tolik a s následem jsem slyšel matku zeml. O slunce, svít, jen svít, mou naděj posil,

B. G. FRUG:

DAR EDENU.

Z ranního přelozil Frauta Mais.

Dávno se to přihodilo, při pohodu Makedoně, při pohodu divuhodných, při vítězství pláňech bád pod ogidou Alexandra,

Po rovinách Hindostanu vinou se jak mořský had chrabrě voje Makedoně nepřehledných, pestrý řad.

Rozpáleny slunce zárem jako výběh písky žhou; praporec se rozvíjí s písní vojů válečnou.

Rozzáveje po všech krajích hrůzu, strach i smrtýj znoj; odvažou jen hoří, srší vítěziích hrdin voj.

Na sta korun, na sta žezel jako třtinu, křehký klest leheč králů bez námaby Alexandra tvrdá pěst.

Moceňch králů hrozne trůny vracejí se řadou řad k patě jeho ocelové do podražl napotěd.

Vojka jeho valnou tekou v krvavý se ženou ples; za nimi — mor, vražda, požár, před nimi — strach, hrůza, děs.

Česko-americký přehled.

— Minulý týden v Clevelandu zemřel a pohřben byl Jan Podlipný, syn bývalého pražského starosty Jana Podlipného.

— V pátek večer sehráli studijní Lewis Institutu v Chicagu, a sice členové dramatického klubu ústavu toho veselohru "A Pair of Spectacles".

— Česká banka, Bank of Europe, v New Yorku, která je řízena ředitelem Pytlíkem, mající odbojku v Praze, dosáhla za jedenáct měsíců svého trvání velkých výsledků.

— Pan Francis W. Sovák, syn chvalně známého českého bankéře v New Yorku, byl dne 7. t. m. promován jako lékař na New York univerzitu.

— V New Yorku byl na podnět několika členů spolku česko-amerických žurnalistů založen svaz učitelů českých svobodomyšlných škol.

— Ed. Náravec, 10letý hoch, z Clevelandu budí i v odborných kruzích velikou pozornost svou hrou na cello.

— V pondělí týden skončil

new-yorský klub "Slavia" letošní sezonu pěkným recitačním, hudebním a zpěvným programem.

— Karel Havlíček, 18letý výborný český houslista, jehož rodiče žijí v Omaze, dodělal se v New Yorku dne 25. května velikého úspěchu sehráním Mendelssohna koncertu.

— Dosavadní nezdary pokusů sručovacích neúspěšně odstrašili ony upřímné Sokolky, kteří nosí ve svých prsou jako drahou tužbu jednotu a celistvost všech česko-amerických Sokolů.

— Krajan Jan Sedlák z č. 9920 Orleans ul. v Clevelandu dopustil se minulý týden následkem nezaměstnanosti sebevraždy.

— Josef Ježek, 15letý školák a bratrance zavražděné Elišky Paroubkové, z č. 2325 Troy ul. v Chicagu byl v minulých dnech dvěma malými školčáky obžalován, že je zneužil.

— Krajan František Huptich z č. 2818 sev. 59. courtu v Chicagu byl minulý týden stížen slunečním úžehem a v třetivce potom se zastřelil.

— W. H. Henderson, 2416 Davenport ul. Omaha, Neb., praví: "Třpěl jsem velmi mnoho bolestmi v kříži a v boku, kterážto choroba zhubla se vyskytuje u lidí mého zaměstnání."

— Krajkanka paní Aloisie Žoldánová z č. 1811 již. May ul. v

Chicago, která se teprve přede dvěma týdny provdala, dopustila se minulý týden, když ji nesvědomitý muž nadobro opustil, sebevraždy.

— Český hošík, šest roků starý Ludvík Pecha, jehož rodiče bydlí v čís. 435 vých. 75. ul. v New Yorku, hrál si min. neděle odpoledne s několika malými kamarády na doku na úpatí 86. ulice, při čemž spadl do vody East Riveru a více se již neobjevil.

— Manžel Jupovi z č. 1600 již. 40. ave. v Chicagu utrpěl minulý týden při srážce káry pouliční dráhy s automobilem p. A. Krátkého, ve kterém jel, velmi bolestné a vážné poranění.

— Krajan Jan Sedlák z č. 9920 Orleans ul. v Clevelandu dopustil se minulý týden následkem nezaměstnanosti sebevraždy.

— Krajan František Huptich z č. 2818 sev. 59. courtu v Chicagu byl minulý týden stížen slunečním úžehem a v třetivce potom se zastřelil.

— Krajan František Huptich z č. 2818 sev. 59. courtu v Chicagu byl minulý týden stížen slunečním úžehem a v třetivce potom se zastřelil.

DOBŘE ZPRÁVY.

Četní omažští čtenáři je zaslechli a měli z nich užitek.

"Dobře zprávy se rychle šíří" a ti sice Omažští, kteří trpí bolestmi v zádech, jsou dnes šťastni sledujíc, že pravý lék je v jejich dosahu.

W. H. Henderson, 2416 Davenport ul. Omaha, Neb., praví: "Třpěl jsem velmi mnoho bolestmi v kříži a v boku, kterážto choroba zhubla se vyskytuje u lidí mého zaměstnání."

Sdružení českých lékařů

v Omaze a South Omaze

DR. CHALOUPKA EDW., 443 sev. 24. ul. So. Omaha. Telefon South 773.

DR. PETR F. J., 1407 již. 16. ul., Omaha. Telefon Douglas 3325.

DR. KÁLAL F. J., 206 Karbach Bl., Omaha. Telefon Douglas 1761.

DR. ŠIMÁNEK G. F., 1262 již. 13. ul., Omaha. Telefon Douglas 3769.

DR. KOUTSKÝ JOHN W., 405 sev. 24. ul., So. Omaha. Telefon South 142.

DR. ŠRÁMEK J. M., 1614 již. 8. ul., Omaha. Telefon Red 4292.

DR. NĚMEC CHAS. J., 1316 William ul., Omaha. Telefon Douglas 2817.

DR. SWOBODA LOUIS, 301 Paxton Blk., Omaha. Telefon Douglas 807.

My sbora uvedení lékaři dle pravidel lékařské etikety nejdůležitější odůvodněme voškeré obžalování kteréhokoliv lékaře sebe sama v kterékoli časopisech svými pacienty, nechtě už je to jakýmkoliv způsobem, ať ve zprávách místních nebo osobních.

vinové pilulky doporučují proto rád a dobrovolně. New York, jediný jednatel pro Spojené Státy. Nezapomněte na jméno — Doanovy — a neberte jiné.

Neočekávání hosté.

Farmář a manželka jeho sedají právě za stůl ke studené večeři, když pojednou uří přijdějí staré přátelé.

Vše si v malé chvíli připravila a hosté usadili se na porčí do té chvíle, než byla teplá chutná večeře — párky a vejce a řízký smažené šunky spolu s houskami a čerstvou kávou — na stole.

Na starých kamnech vytápěcích by to nebyla nikdy dokázala. "New Perfection" kamna jsou nejrychlejší, nejspolehlivější a nejlepší kuchařem v trhu.

New Perfection Oil Cook-stove. Jsou s jedním aneb 2 a 3 hořáky a dlouhými, modře emailovanými komínky. Velmi vzhledná. Dvou a tříhořáková kamna nemají být bez vršku, jenž je zařízen na zavěšování nářadí, utěrky atd. Prodávají se všude anebo si pište o popisní cirkulář nejbližší jednatel.

STANDARD OIL COMPANY (Inkorporováno.)

VE ZNAMENÍ ŠTVANÍ.

H. — Míval jsem kdysi hodného strýce a předobrou tetičku. Žili v Pardubicích. Odtamtud uchoval jsem si na ně nejednu vzpomínku. Jako student býval jsem u nich o prázdninách a z dob těch utkvělo v duši mojí několik obrazů, které ještě dnes, po dlouhých a dlouhých letech připomínají mi všechno tak živě a tak plasticky.

Snad jako je již taky pozorováno. Jiště život náš přináší je skoro každodenně sám s sebou a myslím, kdybych řekl, že vlastně žijeme ve znamení štvání, že bych ani dosti málo nepřeháněl.

toš, která, uštvána konečně, vysílená padá a hyne před našima zraky. A čím větší strach a zoufalství pudem sebezáchraný zápasí bytostí, tím větší i požitek a rozkoš pronásledovatele, který s chutí labužníka zabodává své oči do straných a hasnoucích zraků uštvané bytosti.

V Čechách propustil se z ohraďdy jelen a ten byl pronásledován. V české Americe otevrou se brány veřejného života a témi proběhne — člověk. Na obou stranách číhá pak na něho smekka lidí — psů, kteří na podnět různých, většinou sobeckých a zlomyšlných a škodolibých přístů pustí se za jelenem — člověkem, který zájmem jich stojí v cestě. Je jim nepohodlným a proto se ho musí zbavit. Za každou cenu. Uspořádají na něho štvání. A štvou. Čím? Anonymními dopisy, veřejnými klepy a pomlouváními, osobováním, nářkům, pokálením nejen jeho etí vlastní, ale i etí ženy jeho a celé rodiny atd. atd. Podobných psů mají někteří lidé naši hojnost v zásobě a daleko větší zásobu psů ještě nebezpečnějších mají někteří naše časopisy.

Bída tomu, kdo by se těmto neb oněm stal jakýmkoli způsobem nepohodlným. Soucitní krajané a lid vzdělávací časopisy pustí se betou své pejsky, psy a feay a štváníce započne. Nemíjí pak něm se neprovinivší pronásledovaný člověk neobyčejně otužilým a silným, anebo nemá-li za sebou nějakou společlivou oporu, pak jest osud jeho neodvratný — uštvání klesne k velké radosti pronásledovatelů, kteří jsou i tak drzí, že na to buď existenci anebo nannozu i životní zničení spoluhlábního hrací ještě poukazuje s připomínáním, že síla a moce jejich je taková, že i to dovedou dokázat.

Někomu se bude snad zdát, že přepínám. Mám však proto doklady a těch jsem si za dobu svého pobytu v Americe nastřídal už hezky velikou hromádku. Zvláště zajímavými doklady jsou pak ty o našich česko-amerických časopisech. Dnes už není prázdnou tajemností, že noviny naše v uspořádané štvání i zabít dovedly, dohnaly pronásledovanou obět k zoufalému kroku sebevraždy.

Manželské rozvatry a tragédie v galerii obrázků, které se mi podlařilo nasbírat, nejsou rovněž vymýšleny. A případy takových a jiných mohl bych uvést celou řadu. Lid náš však měl dosti a dosti příležitostí dokladů, o kterých mluvím, sám poznati a to z hodně tučných dvou až tří hlavicek nad žurnalistickým článkem ve sloupečích časopisů, kterých se moje poznámka týká.

Byly doby, kdy se různými články takovými a odporně nechtivými polemikami v některých časopisech česko-americký život veřejný, společenský a rodinný vůbec jen skandalizoval polávaním zpráv a to hodně podrobných a k tomu ještě silně prospekovaných zpráv, týkajících se veřejné činnosti jednotlivců anebo jejich soukromého rodinného života. A uveřejňovaly se místo zpráv jenom pouhé klepy a lži, jen aby se čtenářům mohlo předložit pikantní sousto hodné veliké sensace na skodu a újmu těch, kterých se ta poutivá, vzdělávací a osvětlová činnost česko-americké žurnalistiky týkala.

Doby ty minuly a poměrně se zlepšily. Ne však docela. Ještě dnes vyskytují se v novinářství buldogy veřejného mínění a napal skandální dvoouslovou zprávu o šístě soukromé záležitosti, kterou ilustroval nejspolehlivější a věrně zachycenými po-

videlně se vzrůstajícího a jistého významu se domohliho — člověka.

Příklady osvětlí snad vše to jasněji.

Pan X. svým postavením a významem stane se na př. v tom nebo onom městě, okresu a státu sběratelem příspěvků pro nějaký dobročinný anebo vlastenecký účel. Úkolu toho podejme se zcela nezištně a obětavě při značné peněžní ztrátě vlastní. Dělá, seč je, jen aby výsledek práce jeho a jeho ochoty byl možné největším. A eho se mu za to dostane? Nádávky pouze a hrubé urážky. To však daleko ještě nestačí. Vyskytne se osůbka nějaká, která by se na účet a újmu sběratele onoho ráda blýskala veřejností. Puští proto se řetězu svoje pejsky, psy a feay, poštvá je proti sběrateli, chopí se toho noviny, které odváží buldogy a štváníce se skandálem, který se nešťív ani nejčernějšího nářkům, začne.

A takovým způsobem buď se v řadu našem ochota a nadšení pro veřejnou národní činnost. Našel je proto někdo, kdo by i za takových poměrů pracoval a chtěl dále pracovati? Byl by bláznem.

Obrázek jiný. V Y. zamíloval se mladý ženatý umělec do mladé provdané paní. Byla to tedy šístě soukromá záležitost dvou sčasných rodin, do které ostatní veřejnosti pranic nebylo. Oba zmínění mladí lidé vyšli si jednoho večera na procházku — poslední. Pomnět svůj chtěli dobrovolně sklonit — razukou. Náhodou se o tom dověděl zpravodaj jistého listu, rychle opatřil si podobenky obou nešťastných lidí, odvážil buldogy veřejného mínění a napal skandální dvoouslovou zprávu o šístě soukromé záležitosti, kterou ilustroval nejspolehlivější a věrně zachycenými po-

dobenkami. Zpráva chytila a vzrušila. Ty však, kterých se týkala, uštvala. V jedné rodině došlo pro ten zúmyslně uveřejněný a skandálněovaný případ k rozvodu a ve druhé k útěku do staré vlasti. A další obrázek? V Clevelandu v minulých dnech zemřel syn bývalého pražského starosty a nynějšího předsedy České Národní Rady, advokáta Jana Podlipného. Zemřel téměř v bídě a v největším utrpení po přestálých bouřích života s pestrou minulostí.

Některé časopisy ani v době, kdy ležel v rakvi již jenom jako chladná mrtvola, neuznaly za povinné slusně napsati zprávu o tom s jakousi pietou anebo mlčením, nemožily-li psati s úctou, ale odvázanými fennami pustily se i do neobříka posuzování jeho soukromého života, o kterém vyjadřovaly se s naprostou bezohledností. Připomínám, že mladý Podlipný nežel v rakvi již jenom jako chladná mrtvola, neuznaly za povinné slusně napsati zprávu o tom s jakousi pietou anebo mlčením, nemožily-li psati s úctou, ale odvázanými fennami pustily se i do neobříka posuzování jeho soukromého života, o kterém vyjadřovaly se s naprostou bezohledností.

Připomínám, že mladý Podlipný nežel v rakvi již jenom jako chladná mrtvola, neuznaly za povinné slusně napsati zprávu o tom s jakousi pietou anebo mlčením, nemožily-li psati s úctou, ale odvázanými fennami pustily se i do neobříka posuzování jeho soukromého života, o kterém vyjadřovaly se s naprostou bezohledností.

tak nebo onak. Kdo však za jeho života k němu přišel jako upřímný a opravdový přítel, kdo mu podal měkkou a teplou ruku a řekl mu poctivě miněná slova ze srdce plynoucí rady, která by jej byla uvedla na cestu lepšího života? Byla to snad jediná žena jeho...

Měl proto právo někdo hoditi po něm kamenem za jeho života? Má právo někdo házet po něm kamenem ještě nyní, když on sám leží pod zemí, anebo po ženě jeho těmi nejen opožděnými, ale i neoprávněnými pokyny a radami, týkajícími se toho, který jí byl v životě nejdůležitším? Vyčtkami života, který nebyl životem našim, ještě i po smrti chceme rozdírat srdce těch, kteří tu po tom zniklém životě zůstali? I na ta srdce chceme odvažovati svoje pejsky, psy a feay, abychom ta i uštvali? Bolestné! A komické při tom, strašné komické. A zároveň i surové, pakliže ku konci zbaběle psaných zpráv připojujeme tučtovou poznámku upřímně a vřele citěné soustrastí, která má být po všem tom babárenu úřechy na srdce členů pozůstalé rodiny a hlavně na srdce otce zesnulého, bývalého pražského starosty a předsedy české Národní rady, advokáta Jana Podlipného —

Co ten si o nás pomyslí? Inu, jsme komedianti. Jednotlivce posuzujeme velice rádi, ale sami jako jednotlivci nebyli bychom rádi souzeni. Rádi štváme, ale štvání proti nám samým jistě by se nám nelíbilo. A přes to přece všechno klidně a lhostejně díváme se na ty vzájemně štváníce, tak jakoby neobtěžovali v nich o lidi, ale jen o pardubické jeleny. A k těmto šístě snad byli bychom soucitnější.